

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 328/2021-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátkou JUDr. Darinou Solárovou, Škultétyho 3, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Cdo 138/2019 z 27. januára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 3. mája 2021 a na základe výzvy ústavného súdu doplnenou 22. júna 2021 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Súčasne sa domáhajú priznania náhrady trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) sa sťažovatelia spolu s pôvodnou žalobkyňou [REDAKOVANÉ] (zomretou 17. novembra 2019, pozn.) domáhali určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby, určenia neplatnosti tam bližšie konkretizovaných zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve o poskytnutí úveru „Hypopôžička“ č. U 431075-11 zo 7. júla 2011 a v obchodných podmienkach tvoriacich súčasť predmetnej zmluvy a taktiež zaplataenia primeraného finančného zadost'učinenia v sume 1 000 eur.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 36 C 111/2014-239 zo 6. marca 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zamietol žalobu sťažovateľov proti žalovaným v 2. až 4. rade (prvý výrok), zamietol žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti uskutočnenej 12. marca 2014 (druhý výrok), konanie o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1 000 eur vylúčil na samostatné konanie (tretí výrok) a vyslovil, že o náhrade trov konania rozhodne po právoplatnosti prvého výroku (štvrtý výrok).

4. Na základe odvolania sťažovateľov a pôvodnej žalobkyne Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 5 Co 483/2015-366 z 20. septembra 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

5. Proti predmetnému rozsudku krajského súdu podali sťažovatelia dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodili z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľov odmietol z dôvodu jeho neprípustnosti.

6.1. Vo vzťahu k sťažovateľmi uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP najvyšší súd konštatoval neopodstatnenosť namietanej existencie vady zmätočnosti. Podľa názoru najvyššieho súdu spĺňa odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu náležitosti vyžadované § 393 CSP, je dostatočné a zrozumiteľné, pričom prípustnosť dovolania nezakladá ani postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu. Dovolanie sťažovateľov preto najvyšší súd v tejto časti odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

6.2. Pokiaľ ide o sťažovateľmi namietané nesprávne právne posúdenie veci, najvyšší súd uviedol, že podľa obsahu dovolania sťažovatelia jeho prípustnosť vyvodzujú najmä z § 421 ods. 1 písm. a) CSP. S poukazom na svoju doterajšiu judikatúru najvyšší súd špecifikoval, čo spadá pod pojem „ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu“, a uzavrel, že dovolacia otázka nastolená sťažovateľmi nemá relevantné znaky podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dodal, že sťažovatelia nevymedzili ani žiadnu právnu otázku zodpovedajúcu § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP, preto dovolanie aj v tejto časti odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. f) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovatelia v podanej ústavnej sťažnosti podrobne opisujú skutkový stav veci, poukazujú na jednotlivé rozhodnutia konajúcich súdov vydané v prejednávanej veci, pričom opakujú svoje argumenty uplatnené už v konaní pred všeobecným súdmi. Rekapitulujú námietky, ktoré tvorili obsah ich podaného dovolania a vyjadrujú svoju nespokojnosť s rozhodnutiami všeobecných súdov. Namietajú, že *„postupom súdov v ich právnej záležitosti boli porušené ich základné ľudské práva lebo im nebolo umožnené, aby sa mohli účinne brániť v súlade s tými právami, ktoré im poskytuje Občiansky zákonník v § 52 a nasl., a Zákon o ochrane spotrebiteľa a bola im odňatá možnosť riadne konať pred súdom tým, že súd postupoval v ich záležitosti podľa právneho predpisu, ktorý na ňu nedopadá a ochranu ich právam neposkytuje“*.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Sťažovatelia sa podanou ústavnou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia ich označených práv napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol ich dovolanie ako neprípustné.

9. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľov obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľmi formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ich ústavná sťažnosť nespĺňa zákonom ustanovené náležitosti. Bez potreby bližších doktrinálnych záverov k označeným právam sťažovateľov ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti chýba konzistentná argumentácia, z ktorej by sa dalo vyvodiť, ako napadnuté uznesenie najvyššieho súdu porušuje označené práva sťažovateľov podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.

11. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemá *ex officio* prieskumnú právomoc, t. j. nemá oprávnenie bez námietky sťažovateľov *en bloc* preskúmať napádané rozhodnutie a iniciatívne vyhľadávať prípadné ústavne neudržateľné pochybenia. Inými slovami, tvrdenie sťažovateľov bez jeho konkretizácie v interakcii s napádaným rozhodnutím, opatrením, prípadne iným zásahom nepostačuje na meritórne konštatovanie o porušení sťažovateľmi označených práv a slobôd (I. ÚS 245/2018). Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je totiž základnou povinnosťou sťažovateľov, v danom prípade navyše zastúpených kvalifikovaným právnym zástupcom, aby čo najpresnejšie opísali skutkový stav, z ktorého vyvodzujú svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Všeobecne formulovaný subjektívny názor sťažovateľov o porušení ich práv nie je postačujúci (m. m. IV. ÚS 182/2021).

12. Sťažovatelia v danom prípade síce v ústavnej sťažnosti označujú za porušovateľa ich označených práv najvyšší súd a súčasne sa aj v petite ústavnej sťažnosti domáhajú vyslovenia ich porušenia napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktoré žiadajú zrušiť, avšak ich podstatná sťažnostná argumentácia okrem rekapitulácie skutkového stavu a deklarovaneho nesúhlasu s vydanými rozhodnutiami všeobecných súdov v prejednávanej veci neobsahuje vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu žiadnu relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu. Ústavná sťažnosť je tak podľa názoru ústavného súdu len pokračujúcou polemikou s rozhodnutiami konajúcich súdov vedenou vo všeobecnej rovine.

13. Absencia kvalifikovaného odôvodnenia tak predstavuje nedostatok, ktorý bráni ústavnému súdu považovať ústavnú sťažnosť za dostatočne odôvodnenú.

14. Podľa názoru ústavného súdu za danej situácie neprichádzala do úvahy ani výzva na odstránenie týchto nedostatkov návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vzhľadom na ich kľúčovú povahu. Označené ustanovenie zákona totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019).

15. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že označené nedostatky zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na perfektnosť základných náležitostí návrhu slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

16. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale esenciálnych obsahových náležitostí (absencia dostatočného a konzistentného odôvodnenia), ústavný súd sťažovateľov, ktorí sú v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpení, nevyzýval na odstránenie nedostatkov ich ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 576/2020).

17. Keďže predmetná ústavná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti obsahovo korešpondujúci s návrhom na rozhodnutie vo veci samej, ústavný súd ju odmietol pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 4. augusta 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu